

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

Quo Praeter Varias Ac pervtiles Additionibus praecipuis & in foro
potissimum occurentibus Tomi primi Quaestionibus annexas, etiam S.
Rotae Romanae Decisiones Novissimae De Eadem materia editae, &
singulari studio selectae continentur - Hac postrema editione
praecedentibus duobus Tomis primum additus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Decisio Prima. De iurisdictione Episcopi in Monachos suæ Ecclesiae R.P.D.
Coccinno Montis Regalis iurisdictionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61921](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61921)

DECISIO PRIMA.

De Jurisdictione Episcopi in Monachos suae Ecclesiae
R. P. D. Coccino

Est inter
impressa
Coccini
decis. 157.

Montis Regalis Jurisdictionis.

Luna 8. Martii 1604.
SUMMARIUM.

- 1 Episcopus est caput, & loco Abbatis in Ecclesia Cathedrali regulari, & habet omnimodam Jurisdictionem in Monachis exceptis iis qua concernunt regularia instituta. N. 2.
- 2 Verba prolata ab habente potestatem disponendi, important causam, non conditionem.
- 3 Exceptio firmat regulam in non exceptis.
- 4 Ductio: vel, est augmentativa, & ampliat dispositionem etiam ad diversa.
- 5 Statutum recipit interpretationem à jure communi.
- 6 Episcopus non habet Jurisdictionem in Monachos S. Benedicti.
- 7 Fallit quando Ecclesia Cathedralis est regularis.
- 8 Unio intelligitur facta sine praedictio tertii.
- 9 Ex separatis non fit illatio.
- 10 Concilium Tridentinum sess. 21. cap. 8. loquitur de Monachis existentibus in locis exemptis.

Dubitavi, an & quam Jurisdictionem haberet Reverendissimus D. Archiepiscopus in Monachos monasterii Montis Regalis, tam in Ecclesia, & Monasterio, quam extra, & Domini unanimiter censuerunt, omnimodam Jurisdictionem ipsorum habere, & in omnibus casibus, exceptis iis, qua concernunt regularia instituta. Verba enim Bullae Pauli III. visa fuerunt satis clara. In §. declarans etiam; ubi dicitur, quod Archiepiscopus est caput ipsorum Monachorum, declarando illorum exemptionem à visitatione, & correctione Archiepiscopi, quo ad regularia instituta tantum, & non quo ad supradicta in Bulla, vel excessus perpetratos, vel perpetrandos, in quibus visitationi & correctioni Archiepiscopi, pro ut sunt subiecti, sint, & esse censentur. Et haec quidem dispositio est conformis dispositioni juris communis. Cum enim agatur de Ecclesia Cathedrali regulari,

A 3

ari, Episcopus est caput, & loco Abbatis Monachorum, & ipsi loco Canonorum, Doctores in cap. causam de jud. 1. Hof. in principio. Ioan. And. num. 3. Antiq. num. 2. Bellam. num. 1. & 2. Butz. num. 4. & 8. Imol. num. 1. deo. num. 3. & Abb. qui loquitur expressè de Ecclesia Montis Regalis num. 8. & seq.

Et idem Episcopus etiam de jure communi, exceptis iis, quæ concernunt regularia instituta, habet omnimodam jurisdictionem in Monachos Cathedralis regularis. cap. 1. ne sed. vac. gloss. final. in cap. nullus vers. ut Episcopus etiam secularis de elec. in 6. ubi Anchar. numer. 3. vers. Sed adverte. Ioan. And. num. 3. vers. in gloss. ubi Gemin. num. 7. versic. in ea gloss. ibidem. Franc. num. 3. versic. in gloss. fin. Coru. cons. 133. num. 4. lib. 2. ubi n. 5. Apparet de hoc non esse hæsitandum, cessantibus indultis, & consuetudinibus particularibus loci, propter quæ in illo casu ipse consuluit contrarium. Et hanc sententiam alias sequuta fuit Rota coram Ordinario in perquisitione jurisdiccione 27. Februarii 1558. quæ etiam refertur, licet diversis verbis inter Cellaneas Corta sub num. 56.

Nec placuit Dominis, verba Bullæ, pro ut sunt, esse intelligenda conditionaliter, non causaliter, quia contrarium est verius. Tum quia D. Archiepiscopus habet dispositionem juris pro se. Tum etiam quia hujus nodi verba sunt prolata ab habente potestatem disponendi in dispositione certa, & ideo important causam, non conditionem. Felyn. in c. 2. num. 10. de rescript. Et tenet Rota coram Laurentano in Curien. jurisdiccione 5. Novemb. 1576.

Et hoc etiam evidentissimè apparet, cum Monachi eximantur à jurisdictione Domini Archiepiscopi, quo ad regularia instituta tantum; quæ exceptio firmat regulam in omnibus casibus expressè non exceptuatis. Bart. in l. quasitum §. denique qui in aliena §. liberi. ff. de neg. gest.

Minus etiam placuit Dominis, verba Bullæ esse intelligenda de jurisdictione quo ad Ecclesiam tantum; quia Bulla ulterius prosequitur, scilicet, vel excessus perpetratos, vel perpetrandos &c. quæ dispositio non solum est generalis, comprehendens omnia, sed etiam augmentativa propter dictionem vel, quæ ampliat dispositionem etiam ad diversa, Craver. cons. 326. num. 2. quæ eò magis vera sunt, quia cum jure communi concordant, à quo verba statutorum interpretationem assumerent, ubi dubia viderentur. L. 2. c. de novat. c. cum dilectus de consuet. Alexan. in l. nam quod §. non omnis ff. ad tribell. l. si in auct. novissima num. 24. c. de in off. testam. Undè non potest dici, vigore Bullæ jurisdictionem Archiepiscopi restringi, ultra quam bulla ipsamet faciat.

Nec subsistit, quod Episcopus non habeat jurisdictionem, etiam quod procedatur in figura judicii, cum isti Monachi sint ordinis sancti Benedicti, Abb. in c. quanto de offic. ord. Rom. Consil. 375. cum aliis. Nam omissio quod isti Doctores non loquuntur.

loquuntur, quando Ecclesia est Cathedralis regularis; contrarium est verius de
pre cap. cum persona de privil. in 6. cap. 1. de offic. ordam. c. omnes Basilica. 16. quest. 7. &
tenet. in d. cap. quanto innoc. num. 2. Host. num. 9. Joan. And. num. 15. Anchar. num.
16. Henric. Boich num. 4. Bellam. num. 8. vers. auzigitur & Butr. num. 20. dec. in cap.
11. num. 81. vers. & quia dixi. Capell. Tholoss. decis. 309. Et hanc opinionem tan-
quam veriozem & communiozem sequuta fuit Rota in causa Augustana jurisdic-
tio 27. May 1573. coram Oriolen. Et in alia Casar Augustana exemptionis. 13. Novem-
bris 1587. & 28. Martii 1588. & 12. Februarii 1590. coram Orano.

Minus etiam subsistit dum dicitur, quod in omnem eventum cessat jurisdic-
tio D. Archiepiscopi stantibus privilegiis venerabilis Congregationis Cassinen. cui
fuit unita Congregatio Sicula ad cap. cum persona de privil. in 6. Corn. d. conf. 193. nu-
mer. 7. lib. 2. Capell. Tholoss. decis. 309. & censuit Rota in pradicta decisione Cotta.
Nam fuit responsum, quod unio intelligitur facta sine prejudicio tertii. Cap. 9
1. de relig. dom. Rebuff. in prax. tit. de erect. in colleg. vers. & in hac erectione Pui. decis.
168. num. 3. lib. 2. Unde per talem unionem non censetur derogatum jurisdictioni
D. Archiepiscopi.

Et cessat omnis difficultas, quia in Bulla erectionis Congregationis Siculae,
in cujus locum subrogata est congregatio Cassinen. expressè legitur, sine prejudicio ju-
ris Archiepiscopi, quare hujusmodi privilegia non possunt Monachis suffragari,
dum degant in monasterio Montis Regalis jurisdictioni Archiepiscopi subiecto. cap.
1. §. in eos de privil. in 6. ibi nisi forsan ipsi Monachi, ubi Franc. in 2. Not. & Gemin.
num. 5. & 6. Capic. dec. 59. in fin.

Nec facit, quod Monachi habeant mentam separatam, de qua disponunt,
& negotia Archiepiscopi & Monachorum sint separata; quia ex hoc non potest
inferri ad non jurisdictionem D. Archiepiscopi. Cap. edoceri de rescrip. Et vide-
mus, quod capitula secularium Ecclesiarum habent mentam separatam, & nego-
tia separata, & non propterea jurisdictioni Episcoporum eliditur. tot. tit. de his qua
sunt à Pralat. sine cons. cap. Doct. in d. cap. edoceri de rescrip.

Nec etiam Monachis suffragatur dispositio sacrosancti Concil. Trid. sess. 23. in
cap. 8. quia loquitur de Monachis existentibus in locis exemptis à jurisdictione or-
dinarii, quales non sunt degentes in monasterio Montis regalis per supradicta.

Et ita conclusum fuit, omnimodam jurisdictionem spectare in omnibus ad
Reverendissimum Dominum Archiepiscopum, præterquam quoad regularia in-
stituta tantum.

DECISIO